

Новицкая И. В. Теория концептуальной метафоры и развитие альтернативных концепций в рамках когнитивного направления метафорологии (по материалам современной англистики) // Язык и культура. 2019. № 46. С. 76-101.

Пивоев В. М. Философия и методология науки. М.: Директ-Медиа, 2013. 321 с.

Резвицкий И. И. Философские основы теории индивидуальности. Ленинград: Изд-во Ленингр. ун-та, 1973. 175 с.

Устюгова Е. Н. Стиль как историко-культурная проблема. АДД на соиск. уч. ст. д-ра философ.н., СПб., 1997.

Шитиков П. М. Религиозная метафора в свете когнитивной лингвистики. Вопросы когнитивной лингвистики. 2012. №3 (032). С. 40-42.

Якобсон Р. Лингвистика и поэтика / Структурализм: «за» и «против». М.: Прогресс, 1975. 473 с.

Szarlej J.
Bielsko-Biała, Polska

FEMINATYWY W BIBLIJ HEBRAJSKIEJ ORAZ ICH POLSKIE PRZEKŁADY (NA WYBRANYCH PRZYKŁADACH)

Stereotypowe postrzeganie świata kultury podsuwa wyobraźni współczesnego Europejczyka skrajnie patriarchalny obraz społeczności starożytnego Izraela, w którym podporządkowanie kobiety miałyby kształt absolutny i przybierałoby rozmiary zniewolenia.

Tymczasem analiza materiału językowego pozwala dość łatwo wykazać, że leksemy z pola semantycznego relacji rodzinnych i społecznych (*mąż/zona, wdowiec/wdowa, prorok/prorokini, bohater/bohaterka, brat/siostra*) najczęściej wywodzą się z tego samego rdzenia, co podkreśla równą godność bytów męskich i żeńskich wobec Boga.

Regularność procesu tworzenia feminatywów hebrajskich wolno – jak sądzę – interpretować jako lingwistyczny wyraz przekonania o równym statusie kobiecości i męskości przy wyraźnym rozróżnieniu płci (*זָכָר* oraz *אִשָּׁרָה*, *zākār* – męski i *אִשָּׁרָה* *naqēbā^h* – żeński, czyli:

samiec – samica) oraz pozycji w rodzinie: *ojciec – matka, syn – córka*. Warto podkreślić, że owo zrównanie co do godności osób dotyczy nawet takich cech, jak *‘męstwo’*, które w językach indoeuropejskich jest tradycyjnie kojarzone z męskością, a w sensie derywacyjnym pochodzi od określeń męczyzny, np. łc. *vir, virtus*, pol. *męczyzna, męstwo*. Hebrajski rdzeń **יָרָא** funduje zarówno określenia dzielności wojennej, jak bohaterstwa rodzących kobiet (por. **יָרָא** *‘oddział, wojsko’*, **יָרָא** *‘cierpienia/ból rodzenia’*). Tekst biblijny zdaje się stwierdzać, że najwyższy poziom męstwa (lub jakiegokolwiek innej cechy wskazującej na wewnętrzny rozwój osoby ludzkiej) jest osiągalny zarówno dla kobiety, jak i męczyzny, choć przejawy wewnętrznej mocy mogą być różne.

Шуталева А. В.
Екатеринбург, Россия

ЯЗЫК РЕЛИГИИ: СИМВОЛИЗМ И УНИВЕРСАЛЬНОСТЬ

Символический язык религиозно-мифологических текстов является языком, на котором разговаривает человечество. Его универсальность проистекает из первичных ментальных процессов символизации, которые запускаются естественным развитием человеческого сознания. М. Элиаде утверждает, что отношения человека со священным всегда опосредованы, поэтому язык этих отношений всегда будет символическим и метафорическим. Причина использования символического языка в религиозно-мифологических текстах в том, что религия имеет дело не с настоящими вещами, буквальными или профанными, а с метаэмпирической реальностью, сакральным, которое выходит за рамки настоящего мира.

Религиозные повествования кодируются символическим языком, который опосредует связь человека с трансцендентными реальностями. Согласно природе священного, религиозный текст должен использовать символические выражения и передавать значения, выходящие за рамки обозначающего, которые не являют-